Mbështesim zhvillimin e kompetencave transkulturore për profesionistët e shëndetit në Ballkanin perëndimor.

Supporting development of TransCultural Competence for healthcare professionals in the Western Balkans, TCCWB

SHKOLLË DIMËRORE

9-13 Shkurt 2026
Universiteti “Eqrem Çabej” Gjirokastër
Albania

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Tema 2: PUNA ME PACIENTË NGA KULTURA TË NDRYSHME

- Cilësitë dhe sjelljet që nevojiten nga infermierët
- Konceptet thelbësore në punën me pacientë me kultura të ndryshme
- Pengesat kulturore
- Sfidat gjatë punës
- Strategji për të patur sukses me pacientët

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Infermieria transkulturore dhe cilësitë e infermierit

Rritja e diversitetit demografik dhe kulturor për shkak të migrimit global të popullsisë paraqet sfida të reja për mjekët dhe infermierët të cilët kanë një përgjegjësi ligjore, etike dhe morale për të ofruar kujdes shëndetësor me cilësi të lartë dhe të barabartë për çdo pacient.

Ndjeshmëria kulturore është parakusht për arritjen e kompetencës kulturore.

Kompetenca kulturore është një proçes zhvillimi dinamik dhe gjatë gjithë jetës, i fokusuar në kujdesin shëndetësor efektiv për pacientët me prejardhje të ndryshme kulturore

- Respekti
- Njohuritë
- Mirëkuptimi
- Ndërgjegjësimi (për veten dhe të tjerët)
- Qëndrim jo-gjykues
- Komunikimi efektiv

Infermieria: një profesion me një qasje humaniste dhe holistike

- Dhembshurinë
- Ndershmërinë
- Mirëbërjen
- Altruizmin

+ Kuptimin e nevojave kulturore të pacientëve

+ Nevojën për akses të barabartë në kujdesin shëndetësor

+ Respektin për origjinën dhe besimet e pacientëve

Sepse është koha për:

Kujdes të individualizuar, cilësor dhe të përshtatshëm për të gjithë individët.

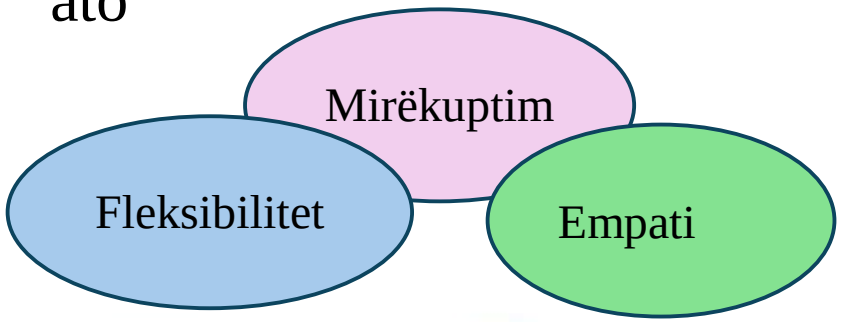
Pengesat kulturore

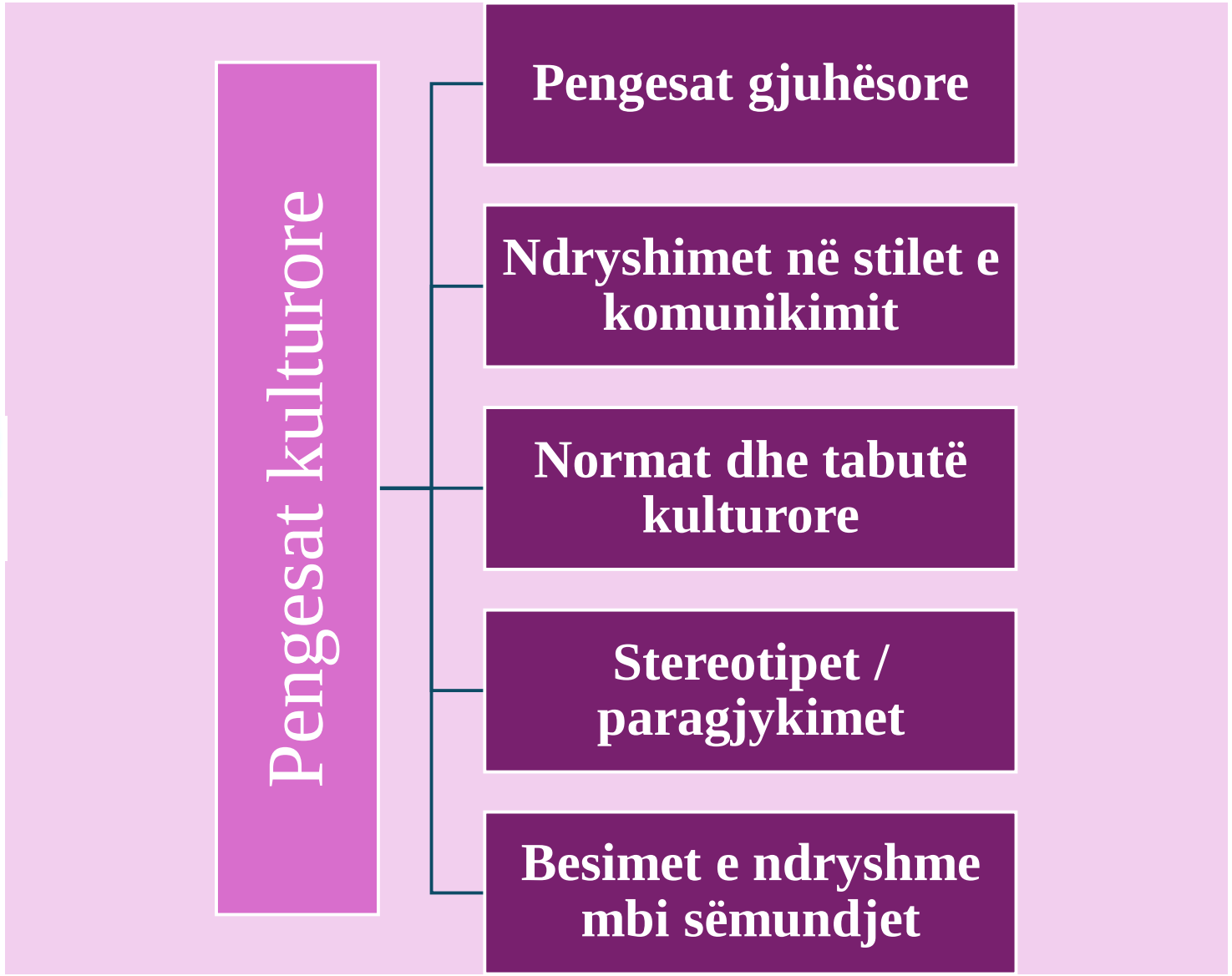
- Shembuj
- Komente (ndaje ne 1 slide tjeter)

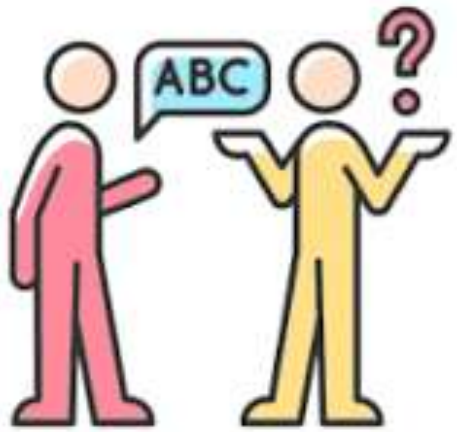
Si ti kalojmë këto pengesa

1. Të jemi të vetëdijshëm për to
2. Të bëjmë përpjekje për ti kaluar ato

Barrierat gjuhësore

Komunikimi është ndoshta aspekti më i rëndësishëm në praktikën infermierore.

Barrierat gjuhësore ndikojnë negativisht në ofrimin e kujdesit shëndetësor.

Pacientët nga prejardhje të tjera kulturore shpesh marrin kujdes me cilësi më të ulët, kryesisht për shkak të barrierave gjuhësore dhe mungesës së të kuptuarit të nevojave të pacientit.

Fakt: Barrierat gjuhësore gjithashtu rrisin stresin dhe barrën e infermierëve, duke shkaktuar ndjenja pasigurie dhe paaftësie.

Barrierat gjuhësore → Kufizojnë komunikimin → **Ulin cilësinë e kujdesit shëndetësor**

Sfidat kulturore gjatë punës

Disa sfida që mund të shfaqen gjatë punës me pacientë nga kultura të ndryshme:

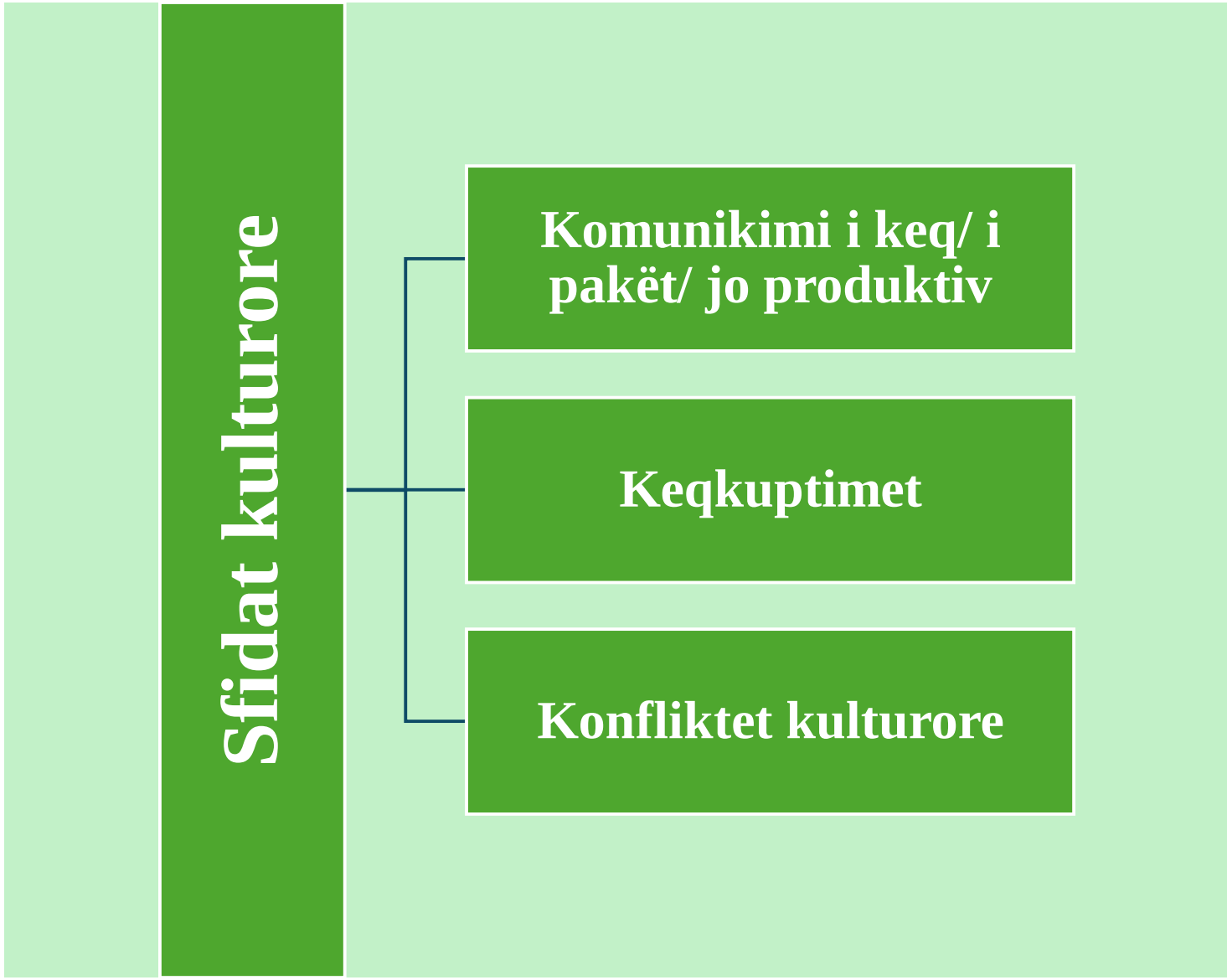
Komunikimi i keq/ i pakët/ jo produktiv

Keqkuptimet

Konfliktet kulturore

Strategji për të patur sukses me pacientët me kultura të ndryshme

Etika profesionale

Empatia

Të qenit i hapur dhe i respektueshëm

Interes për të kuptuar pikëpamjen e pacientit

Dëgjimi aktiv

Përshtatja e komunikimit me pacientin

Duke e vendosur veten në vendin e tyre dhe duke u përpjekur të kuptojmë përvojat, emocionet dhe perspektivat e tyre

Ne mund të zhvillojmë një lidhje më të thellë dhe të nxisim një ndjenjë besimi dhe respekti të ndërsjellë

Strategji për komunikim cilësor me pacientë nga kultura të ndryshme

Ka barriera gjuhësore ?

Përkthyes

Google translate

Dëgjimi i kujdesshëm

Vëmendje

Të mësuarit e frazave bazë në gjuhën e pacientit

I pranishëm

Kuptohemi me njëri- tjetrin

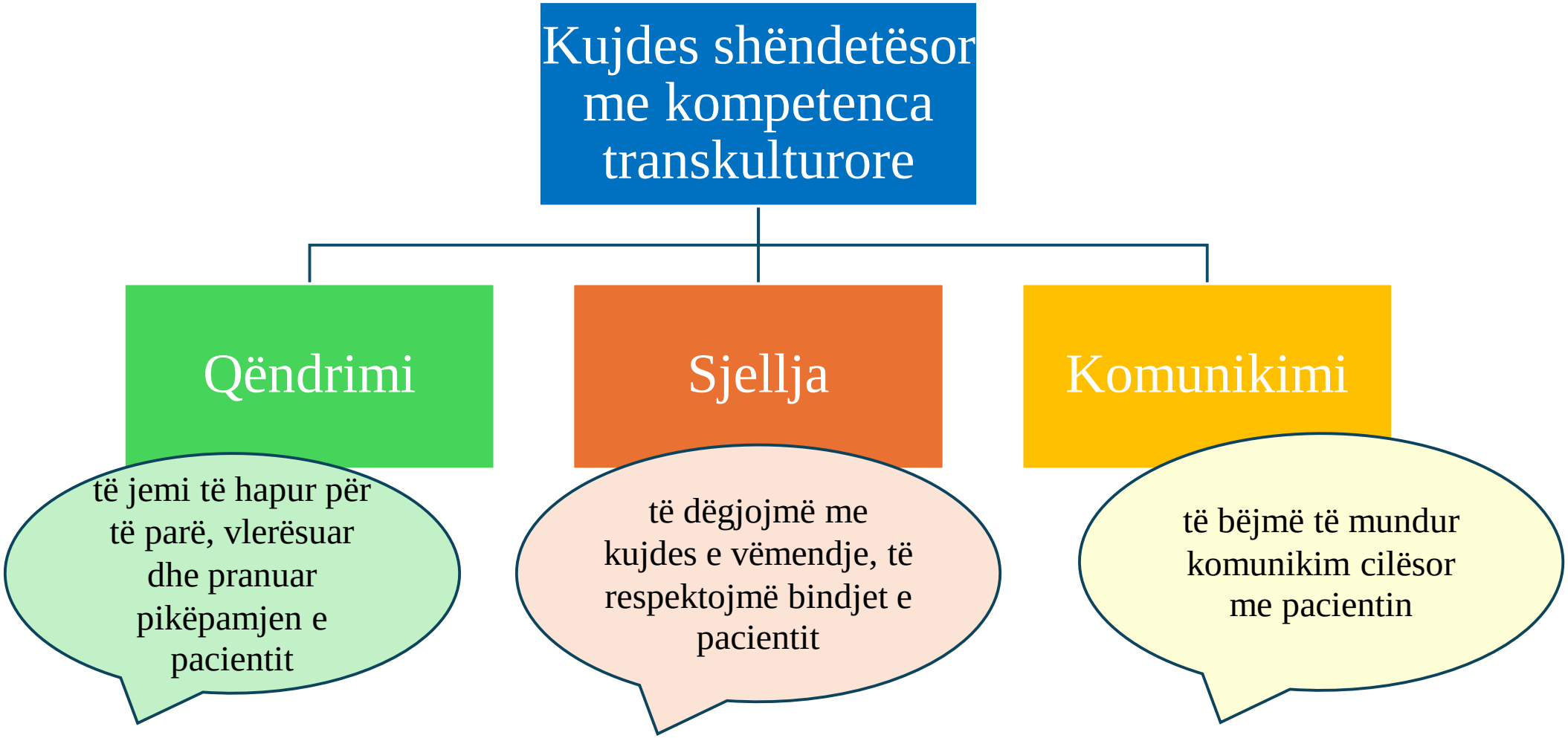
Rritet cilësia e shërbimit shëndetësor

Rritet kënaqësia e pacientit

Konkluzion

Kujdes shëndetësor me kompetenca transkulturore
Qëndrimi
Sjellja
Komunikimi
të jemi të hapur për të parë, vlerësuar dhe pranuar pikëpamjen e pacientit
të dëgjojmë me kujdes e vëmendje, të respektojmë bindjet e pacientit
të bëjmë të mundur komunikim cilësor me pacientin

Cilat janë konkretisht barrierat kulturore më të shpeshta

Konteksti kulturor është i rëndësishëm në kujdesin shëndetësor, pasi ndryshimet sociokulturore midis pacientit dhe profesionistit klinik mund të pengojnë komunikimin e hapur me pasoja për vendimmarrjen klinike.

Qasja e përqendruar te pacienti, në katër dimensione

1. Çështjet kryesore ndërkulturore
2. Të kuptuarit e sëmundjes nga pacienti
3. Konteksti social
4. Negocimi për pranimin e trajtimit

Çështjet kryesore ndërkulturore

Qasja e përqendruar te pacienti, në katër dimensione

1. Çështjet kryesore ndërkulturore
2. Të kuptuarit e sëmundjes nga pacienti
3. Konteksti social
4. Negocimi për pranimin e trajtimit

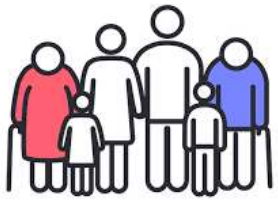
- stilet e komunikimit

- Vendimmarrja

- Dinamikat familjare

- traditat dhe spiritualiteti

- Çështjet seksuale/ gjinore

Çështjet kryesore ndërkulturore

Qasja e përqendruar te pacienti, në katër dimensione

1. Çështjet kryesore ndërkulturore
2. Të kuptuarit e sëmundjes nga pacienti
3. Konteksti social
4. Negocimi për pranimin e trajtimit

A e kupton pacienti sëmundjen e tij, shkakun dhe pasojat e saj?

A ka ai mendime/besime të ndryshme nga i joni?

Çështjet kryesore ndërkulturore

Qasja e përqendruar te pacienti, në katër dimensione

1. Çështjet kryesore ndërkulturore
2. Të kuptuarit e sëmundjes nga pacienti
3. Konteksti social
4. Negocimi për pranimin e trajtimit

- Gjëndja socio ekonomike e pacientit, emigrant, turist, minoritet
- Shkrim-leximi dhe gjuha
- Stresi nga faktorë social
- Rrjetet sociale

Çështjet kryesore ndërkulturore

Qasja e përqendruar te pacienti, në katër dimensione

1. Çështjet kryesore ndërkulturore
2. Të kuptuarit e sëmundjes nga pacienti
3. Konteksti social
4. Negocimi për pranimin e trajtimit

Mund të ketë dallime të konsiderueshme midis nesh dhe pacientit në lidhje me pritshmëritë dhe hamendësimet mbi sëmundjen. Duhet dedikuar kohë dhe energji për negocim/sqarim mbi metodat/ medikamentet që duhen aplikuar.

Çfarë ndodh kur infermieri vepron me kompetencë kulturore?

Përfitimet nga ushtrimi i kompetencës kulturore
Komunikim i përmirësuar Çon në një kuptim më të mirë të simptomave, shpjegime më të qarta të trajtimeve dhe vendimmarrje të informuar të pacientit
Ndërtim i besimit Infermierët komunikojnë me pacientët në mënyra që tregojnë respekt dhe mirëkuptim për prejardhjet e tyre kulturore. Kjo rrit ndjeshëm besimin e pacientit, çon në komunikim më të hapur dhe një marrëdhënie më të fortë infermier-pacient.
Kujdes i personalizuar
Rehati Emocionale Kjo çon në një përvojë më pozitive në përgjithësi.
Keqkuptime dhe gabime mjekësore të reduktuara Keqkuptimet kulturore mund të çojnë në diagnozë të gabuar, trajtim të papërshtatshëm ose mosrespektim të këshillave mjekësore. Me kompetencat kulturore këto rreziqe minimizohen.

Supporting development of TransCultural Competence for healthcare professionals in the Western Balkans, TCCWB

Referoi: Zhenisa Çuni MD, PhD

University of Gjirokastër, Albania
zhcuni@uogj.edu.al

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
University of East Sarajevo

FONDACIJA fami
FOR IMPROVING HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE
ZA UNAPREDJENJE ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE

Odisee
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES